

úřad
pro ochranu
osobních
údajů

informační bulletin

1 / 2014

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám první číslo Informačního bulletinu Úřadu v roce 2014. V první části Vám nabízíme malé ohlédnutí za významnou událostí začátku roku – Dnem ochrany osobních údajů. Především se však v tomto čísle zaměříme na konzultační a poradenskou činnost Úřadu.

Žijeme ve světě propojeném registry a databázemi, protkaném kamerovými sledovacími systémy, s cloudovými službami disponujícími obrovskými objemy mj. i osobních údajů, v éře chytrých telefonů, webových kamer a internetu věcí. Má ještě smysl snažit se o ochranu soukromí a osobních údajů? Je v současném světě ještě vůbec možné hovořit o soukromí, nebo se máme smířit s tím, že naše životy jsou v podstatě veřejné?

V březnu se konal největší světový veletrh v oboru informačních technologií CeBIT. Bezpečná komunikace, ochrana osobních dat a soukromí byly jedním z předních témat letošního ročníku. Na poli ochrany dat v informačních technologiích se objevil i nový termín „datability“, který znamená velká data+odpovědnost (data+responsibility) – schopnost odpovědně zacházet s obrovským množstvím dat v kyberprostoru. „Je třeba, aby se dnešnímu digitálnímu světu dal právní rámec a zásadní řád. Zatím jsme pouze na začátku. Samotné národní právo nebude dostačovat“, prohlásila na zahájení německá spolková kancléřka Angela Merkelová. Z projevů hlavních organizátorů veletrhu zaznívaly výzvy ke standardizaci pravidel pro ochranu soukromí v EU, názory na důležitost změny zákonů týkajících se ochrany osobních údajů v Evropě a upravit ochranu osobních údajů v globálním měřítku. Předkládaly se návrhy na širší využívání anonymizace dat a zavádění nových technologií jako je třeba homomorfní šifrování, tzv. „homomorfismus soukromých údajů“, umožňující hloubkovou a neomezenou analýzu šifrovaných informací – záměrně zakódovaných dat – bez narušení jejich důvěrnosti.

V této souvislosti Vám předáváme pozitivní zprávu z dění v Evropském parlamentu. Dne 12. března v prvním čtení Evropský parlament výraznou většinou schválil reformu ochrany osobních údajů, která bude znamenat sjednocení pravidel a větší práva pro subjekty údajů (tj. zjednodušeně řečeno „majitele“ svých osobních údajů) v Evropě. Nová pravidla přinesou větší kontrolu nad údaji a bezpečnost v on-line prostředí, pracuje se na modernizaci a sjednocování standardů a probíhají diskuse o nových pravidlech pro společnosti zpracovávající osobní údaje i národní úřady dozorující tato zpracování.

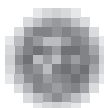
Nejenom z výše uvedených informací, ale z celkových postojů mnoha představitelů států, společností zabývajících se výzkumem a vývojem produktů na bázi informačních technologií, zástupců odborné veřejnosti a ochránců osobních údajů jednoznačně vyplývá, že ochrana soukromí není věcí zbytečnou a podružnou.

Ani nám všem, kdo většinou výtoky techniky vnímáme pouze jako pomocníky v každodenním životě a nepátráme po jejich technické podstatě a právním zakotvení a při obhajování principů jejich fungování si často připadáme jako při sledování science fiction, by neměla být ochrana soukromí a našich osobních údajů lhostejná, měli bychom se o ni v rámci svých možností zasazovat.

Děti jsou schopné vidět složité věci jednoduše a jednoznačně. V jejich soutěžních příspěvcích k otázkám ochrany soukromí zaznívají zajímavé názory, které mohou být motivací a inspirací i pro dospělé:

**„Soukromí je velmi choulostivá věc a myslím, že každý by ho měl mít alespoň trošičku“;
„A věřte mi, že člověk soukromí ke svému šťastnému životu potřebuje“.**

mn

Vážení čtenáři,

vždy rád využívám příležitost, kdy mohu představit Úřad z jiné stránky, než jak je vnímán většinou sdělovacích prostředků a veřejnosti.

Je to představa, že Úřad je pouze kontrolním a dozorovým orgánem v oblasti ochrany osobních údajů, a jeho hlavním úkolem je ukládat sankce za porušení zákona.

To je ovšem pouze jedna, byť důležitá kompetence. Úřad má totiž ze zákona také uloženu povinnost poskytovat konzultace. Jejich rozsah také každoročně dokládá ve své výroční zprávě. Může jít o zodpovídání dotazů, které nám jsou zasílány – těch jsme jen v loňském roce zodpověděli 2994 pro Českou republiku a 15 dotazů přišlo ze zahraničí. Kromě toho ale bylo poskytnuto 3013 konzultací – tj. právních rozborů v oblasti ochrany osobních údajů – jak v soukromé, tak ve veřejné sféře.

Již z těchto čísel, která každoročně rostou, je patrné, že problematika ochrany osobních údajů se pro občany stává stále aktuálnější. Ale i přesto všechno si myslíme, že toho, co děláme na poli seznamování občanů s tématem, které se týká ochrany jejich soukromí, není málo.

Proto například každoročně pořádáme kulaté stoly a semináře zaměřené na speciální problém, který aktuálně vyvstává, kdy odborná veřejnost má možnost klást přímo otázky našim zaměstnancům, především právníkům. Naše webové stránky poskytují širokou škálu odpovědí na množství různorodých otázek. Mládež se snažíme zaujmout dnes již osmým ročníkem soutěže „Moje soukromí! Nekoukat nešťourat!“. Musím podotknout, že šíření znalostí o ochraně soukromí mezi mladou generací je i na mezinárodním poli chápáno jako stále naléhavější. A Úřad se mezinárodního dění tohoto druhu velmi aktivně účastní.

A také pravidelně vydáváme Bulletin – jeden z této řady máte právě v rukou. Jeho cíle jsou v podstatě dva: Zlepšit povědomí o problematice ochrany osobních údajů tím, že dáme podrobněji vědět o konzultační kompetenci Úřadu a zároveň čtenáře pobídžeme, aby se zamysleli nad problémy, které jsme už řešili, a to je vyprovokuje k nápadům a radám pro nás:

Co by se na poli komunikace s veřejností ze strany Úřadu dalo ještě zlepšit?

Takže se těšíme na spolupráci.

RNDr. Igor Němec

předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů

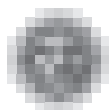
I. VÝZNAMNÝ DEN PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

28. leden – Den ochrany osobních údajů

V roce 1981, 28. ledna, byla ve Štrasburku otevřena k podpisu pro členské státy Rady Evropy Úmluva 108 o ochraně osob se zřetelem na automatizované zpracování osobních dat. Úmluva představuje jednu ze základních norem pro dodržování zásad ochrany osobních údajů¹. Posléze na Úmluvu, představující základní pilíř ochrany osobních údajů v Evropě, navázala směrnice 46/95/ES upravující tuto oblast v zemích Evropské unie².

Česká republika podepsala Úmluvu 8. září 2000, proces její ratifikace byl ukončen 9. července 2001 a účinnosti pro Českou republiku nabyla dne 1. listopadu 2001. Přijetí této Úmluvy Rady Evropy a zakotvení celoevropských zásad ochrany osobních údajů v českém právním řádu a harmonizace českého práva s těmito zásadami znamenalo splnění jedné ze zásadních podmínek členství České republiky v Evropské unii.

Ustanovení Úmluvy 108 a směrnice 46/95/ES je nezbytné respektovat. Podceňování a nedodržování zásad ochrany osobních údajů a soukromí může mít z hlediska formování

funkční demokratické společnosti negativní následky. Informace znamenají moc a rozsáhlé soustředění mnoha informací a údajů o jednotlivcích, národnostních skupinách, národech je velkým pokušením ke zneužití, k ovládnutí a k manipulaci.

Zásadním a klíčovým předpisem pro ochranu osobních údajů v České republice je zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů³, který dne 4. dubna 2000 přijal Parlament České republiky. Ustanovení tohoto zákona vymezují veškeré pojmy, stanovují práva a povinnosti v procesu zpracování osobních údajů.

Ustanovením tohoto zákona byl také 1. června 2000 jako nezávislý dozorový úřad v oblasti ochrany osobních údajů zřízen Úřad pro ochranu osobních údajů⁴, národní autorita dohlížející na dodržování zákonem stanovených povinností při zpracování osobních údajů.

Z iniciativy Rady Evropy byl 28. leden v roce 2007 jako připomínka zrodu Úmluvy 108 označen za Den ochrany osobních údajů. Cílem je především v tento den vyzývat občany, aby věnovali pozornost tomu, jaké osobní údaje o nich a z jakého důvodu jsou shromažďovány a zpracovávány a také připomenout, že občané si mají uvědomit své právo s ohledem na zpracování svých osobních údajů. Letošní, již osmiletá tradice, potvrzuje, že vnímání nezbytnosti ochrany osobních údajů a soukromí jako jednoho ze základních lidských práv zaručených Ústavou České republiky a Listinou základních práv a svobod, je stále vysoce aktuální. Žijeme v éře globalizace a ve světě neustále se zdokonalujících a nových technologií, které jsou na jedné straně pro lidskou společnost přínosem, avšak na straně druhé představují neustále se zvyšující riziko možného zneužití osobních údajů a pronikání do soukromí lidí.

Přílohou tohoto čísla Informačního bulletinu je Informační leták vydaný Úřadem v rámci osvětové a edukační činnosti⁵, který stručně a jednoduše vysvětluje základní pojmy v oblasti ochrany osobních údajů, práva občanů, návod jak a proč si chránit soukromí a co dělat v případě podezření na nesprávné nakládání nebo zneužití osobních údajů či průniku do soukromí.

Ochrana osobních údajů je věcí každého člověka a každý člověk na ni má právo. Mnohé je v našich rukou – každý by se měl zajímat o to, proč a jak si své osobní údaje a soukromí chránit.

Ochrana osobních údajů je jedním z atributů naší osobní svobody, a proto k ní nebudeme lhostejní a snažme se k ní přistupovat aktivně a s respektem.

¹ České znění Úmluvy č. 108 je trvale přístupné na webových stránkách Úřadu

<http://www.uoou.cz/evropska-ochrana-osobnich-udaju/ds-1265/p1=1265> ;

² <http://www.uoou.cz/evropska-ochrana-osobnich-udaju/ds-1265/p1=1265> ;

³ <http://www.uoou.cz/zakon-o-ochrane-osobnich-udaju/ds-1261/archiv=0&p1=1257> ;

⁴ Více k založení a k působnosti Úřadu je k dispozici na <http://www.uoou.cz/o-pusobnosti-uradu/ds-1269/p1=1269> ; <http://www.uoou.cz/historie-uradu-pro-ochranu-osobnich-udaju/ds-1061/archiv=0&p1=1059> ;

⁵ Informační leták je také k dispozici na webových stránkách Úřadu http://www.uoou.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=3023 .

mn

Rada Evropy ke Dni ochrany osobních údajů v roce 2014

Knižním dárkem Rady Evropy k mezinárodnímu Dni ochrany osobních údajů je publikace „Praktický průvodce legislativou ochrany osobních údajů na evropském kontinentě“ (Handbook on European data protection law)¹, kterou 28. ledna 2014 vydala k této příležitosti spolu s Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA).

Jedná se již o třetí společnou publikaci zaměřenou na objasnění legislativy Evropské unie. Tématem první publikace této řady, vydané v březnu roku 2011, bylo evropské antidiskriminační právo² a v červnu 2013 vyšla příručka zaměřená na evropské právo týkající se azylu, hranic a přistěhovalectví³.

Spolupráce na letos vydané příručce se soustředila na téma, které je vysoce aktuální a dotýká se běžného denního života každého z nás, a sice na ochranu osobních údajů. Publikace poskytuje přehled příslušného právního rámce v EU a členských státech Rady Evropy – signatářů Úmluvy 108. Je v podstatě sumarizací a vysvětlením principů tzv. Úmluvy 108⁴ z roku 1981, která je dnes účinná ve 46 státech Evropy. Vysvětluje základní judikaturu, shrnuje hlavní rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva a Soudního dvora Evropské unie. Tam, kde neexistuje žádná příslušná judikatura, předkládá názorné příklady s hypotetickými scénáři možného vývoje situace.

Se vstupem Lisabonské smlouvy v platnost v prosinci 2009 se Listina základních práv Evropské unie stala právně závaznou a tím právo na ochranu osobních údajů získalo statut samostatného základního práva. Na tomto místě je nezbytné podotknout, že lepší vnímání a hlubší porozumění Úmluvě 108 a předpisům Evropské unie, které cestu ochraně osobních údajů v Evropě doslova „vydláždily“, je pro ochranu tohoto základního práva naprosto stěžejní.

V úvodu příručka nabízí stručný výklad základů evropské legislativy ochrany osobních údajů. Další kapitoly seznamují s terminologií, objasňují klíčové principy a pravidla práva na ochranu osobních údajů a práva subjektu údajů a zásady jejich prosazování a dodržování. Následující kapitoly se zaměřují na princip souhlasu subjektu údajů, zásady a pravidla přeshraničního toku dat a také ochranu dat v kontextu činnosti policie a v trestním soudnictví. Publikaci uzavírá seznam další doporučené literatury, výběr z evropské judikatury a přehled případů.

Příručka je určena právníkům, kteří se nespécializují na oblast ochrany osobních údajů k obeznámení s tímto právnickým oborem, dále také například soudcům, představitelům národních úřadů pro ochranu osobních dat a všem dalším, kdo na poli ochrany osobních údajů působí nebo se o ně zajímají a chtějí mu hlouběji porozumět.

Poznámky:

¹ Publikace v anglickém jazyce je k dispozici na internetové adrese <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/handbook-european-data-protection-law> a v tištěné verzi v knihovně Úřadu.

² Publikace „Handbook on European non-discrimination law“ je k dispozici na internetové adrese <http://fra.europa.eu/en/publication/2011/handbook-european-non-discrimination-law>.

³ Publikace „Handbook on European law relating to asylum, borders and immigration“ je k dispozici na internetové adrese <http://fra.europa.eu/en/publication/2013/handbook-european-law-relating-asylum-borders-and-immigration>.

⁴ Pro Českou republiku nabyla Úmluva 108 účinnosti dne 1. listopadu 2001. V současné době probíhá novelizace Úmluvy 108 v souladu s nezbytností reagovat a reflektovat proces zdokonalování technických a technologických prostředků.

Zdroj: Handbook on European data protection law; European Union Agency for Fundamental Rights, Council of Europe, 2013.

mn

Aktivity českého Úřadu ke Dni ochrany osobních údajů

Průběžně po celý rok, především prostřednictvím své konzultační a poradenské činnosti, tiskových konferencí, svých webových stránek a publikací, téměř každodenní spoluprací s médii, účastí v diskusních pořadech, poskytováním rozhovorů, realizací různých setkání Úřad komunikuje s občany a řeší otázky spojené s ochranou osobních údajů a soukromí. Zaměřme se nyní na události, které Úřad letos připravil u příležitosti Dne ochrany osobních údajů - významného dne pro ochránce osobních údajů nejen v Evropě, ale dnes už i v mnoha zemích na celém světě.

Chytré měření spotřeby a ochrana osobních údajů

U příležitosti mezinárodního Dne ochrany osobních údajů se konal dne 27. ledna 2014 v sídle Úřadu diskusní kulatý stůl na téma Inteligentní sítě a inteligentní měřicí systémy a zařízení v kontextu podmínek pro zpracování osobních údajů. Spolupořadatelem akce bylo Ministerstvo průmyslu a obchodu. Diskuse se zúčastnili i představitelé dalších zainteresovaných subjektů, především z řad výrobců a dodavatelů energií, ale i společností zabývajících se vyúčtováním dodávek energií, operátora trhu s energiemi, stejně jako zástupci výrobců a distributorů příslušných technologických řešení a rovněž představitelé akademické sféry.

Předmětem diskuse, jak už ostatně napovídá název kulatého stolu, byla především otázka chytrého měření, inteligentních měřicích systémů a inteligentních sítí a dopad těchto nových či nově zaváděných technologií do našeho soukromí, a to včetně případného praktického uplatnění pravidel pro zpracování osobních údajů. Oč se vlastně v případě těchto technologií jedná, jaký mohou mít vliv na náš život, a měli bychom se jich bát?

V souvislosti se zvyšujícím se podílem elektrické energie získávané z tzv. obnovitelných zdrojů se jeví jako nezbytné řešit problémy týkající se nerovnoměrné výroby i spotřeby této energie a hrozící rizika přetížení rozvodné sítě se všemi negativními důsledky, které by to mohlo mít. Na evropské úrovni se proto diskutuje o tom, jak více rozprostřít spotřebu elektrické energie tak, aby pružněji reagovala na aktuální množství dostupné energie. Jedním z řešení má být zavedení tzv. chytrého měření spotřeby a inteligentních sítí.

Inteligentní sítě se od sítí klasických liší především tím, že obsahují chytrá měřicí zařízení, a dále tím, že umožňují dvoustrannou komunikaci, interakci, mezi dodavatelem a odběratelem energie. Chytré měřicí zařízení zaznamenává a dále odesílá informace o průběžné spotřebě. V současné době jsme zvyklí na to, že dodavatel elektrické energie provádí odečet spotřeby jednou za několik měsíců či jednou za rok. Chytré měřicí systémy se však blíží či mohou blížit až prakticky on-line sledování spotřeby, když ji zaznamenávají v rádech minut.

Vzhledem k odlišnému odběru jednotlivých spotřebičů lze pak na základě dat z chytrých měřicích zařízení jednoduše zjistit, kdy byla v daný den v konkrétní domácnosti zapnutá televize, kdy elektrický sporák, kdy se ráno rozsvítila světla a kdy se v domácnosti večer zhasnulo. Dle úvah Evropské komise mají být tato data využita k nastavení odlišných cenových pásem energie tak, aby spotřebitelé, odběratelé energie, byli finančně motivováni k většímu odběru energie tehdy, kdy je jí v síti dostatek či dokonce nadbytek, a k menšímu odběru v opačné situaci.

*Mgr. František Nonnemann
ředitel odboru analýzy a zpracování informací ve veřejném sektoru
Úřadu pro ochranu osobních údajů*

Poznámka:

Více informací k problematice inteligentních měřicích systémů je k dispozici ve stanovisku Úřadu č. 1/2014 „Chytré měření a ochrana osobních údajů“ na internetové adrese Úřadu v rubrice Stanoviska na <http://www.uoou.cz/stanoviska/ds-1020/archiv=0&p1=1099> a také ve stanoviscích Pracovní skupiny pro ochranu dat (WP29) číslo 07/2013 a 04/2013, které jsou k dispozici na internetové adrese http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/index_en.htm.

Příležitost pro děti a mládež

Letos Úřad vyhlásil již 8. ročník soutěže „Moje soukromí! Nekoukat, nešťourat!“, kterou se obrací na děti a mládež do 18 let a nabízí jim prostor vyjádřit své názory a postřehy v kontextu ochrany osobních údajů a soukromí.

Úřad formou zábavné soutěže oslovuje mladou generaci a předává jí poznatek, že právo na soukromí je základním lidským právem, že osobní údaje jsou klíčem k soukromí a že soukromí je hodnotou, kterou je třeba cíleně pěstovat.

Soutěžní příspěvky dětí, ať literární, či výtvarné nás vždy velice mile překvapují nejen zajímavým podáním a úrovní zpracování, ale právě i tvůrčím, otevřeným a nápaditým pohledem na soukromí a ochranu osobních údajů. Ani v jediném příspěvku, a bylo jich během těch sedmi let opravdu hodně, nezaznělo podcenění či zesměšnění soukromí nebo jakékoliv vyjádření dětí a mladých lidí o jeho nepotřebnosti a zbytečnosti v dnešní době. Právě naopak!

Přibližme si úryvky z několika soutěžních příspěvků:

„Myslím, že soukromí vyhledává a potřebuje každý člověk. Proto bychom si ho měli u sebe vážit a u druhých respektovat“;

„Každý občan má mít své soukromí, protože kdyby ho neměl, každý by všechno věděl a poznávání nových lidí by nemělo ani smysl“;

„Jedno je jasné – soukromí je jen vaše, tak si ho chraňte! A nenechávejte si ho vzít, protože na něj máte právo“;

A tento názor by mohl být výzvou pro ochránce osobních údajů ...

„Podle mého názoru by se měl Zákon o ochraně osobních údajů už novelizovat, protože, jak jsem slyšel, tak vychází z nějaké Úmluvy, která je stará už pětadvacet let, a tak si myslím, že se za tu dobu už mnohé změnilo“;¹

a na závěr výzva pro nás všechny...

„Prostě a jednoduše. V dnešní době si málokdo uvědomuje, jak je soukromí důležité a že je potřeba ho bránit zuby nehty. Lidí, uvědomte si to, mohli bychom dopadnout velice špatně, protože my si soukromí začneme vážit teprve, až žádné nebudeme mít“.

Z příspěvků, které nám děti poslaly do letošní soutěže na téma bezpečnost soukromí a osobních údajů na internetu, jsme měli opravdu radost. O informacích, které jsou již jednou umístěny na internetu, nelze nikdy s jistotou říci, co se s nimi bude dále dít. A jak to vidí děti a mládež, kteří jsou denními uživateli internetu a sociálních sítí? To jsme se dozvěděli z jejich příspěvků. I vy máte tu možnost, jestliže si podíváte na informace k 8. ročníku soutěže na <http://www.uouu.cz/soutez-moje-soukromi-nekoukat-nesťourat/ds-2333/archiv=0&p1=2331>.

Poznámka:

¹Jak Úmluva 108, tak směrnice 46/95/ES již novelizací procházejí, a to právě s ohledem na technický a technologický pokrok, k nimž od doby přijetí těchto dokumentů už došlo.

mn

II. VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ A KONZULTAČNÍ A OSVĚTOVÁ ČINNOST ÚŘADU

Každý z nás přirozeně vnímá, že osobní údaje nás provázejí po celý život – od prvního záznamu o nás při narození, až po ten poslední, kdy svět žijících opouštíme, a že jsou životní situace, kdy ze zákona je nezbytné osobní údaje zpracovávat. Vítáme, když veškeré náležitosti spojené s administrativou a úředním jednáním probíhají v souvislosti s využitím novodobých technologií pružněji a efektivněji, většinou bez dlouhého čekání, běhání a zařizování.

Záleží nám však na tom, abychom své údaje poskytovali jen tam, kde je to opravdu nutné, v rozsahu, který je nezbytný a aby veškeré informace, které o sobě poskytujeme, byly chráněny a zpracovávány řádně a v souladu se zákonem, který platí v této oblasti tj. se zákonem o ochraně osobních údajů. A to je úkolem Úřadu pro ochranu osobních údajů. V rámci činnosti Úřadu se často stává, že odborné útvary Úřadu poskytují v rámci své kompetence poradenství a konzultace. Převážná většina těchto aktivit náleží do kompetence odboru pro styk s veřejností, jehož činnost Vám v tomto čísle Bulletinu chceme přiblížit.

Svou každodenní konzultační, poradenskou a další činností tento odbor Úřadu pomáhá objasnit a řešit s lidmi jejich podněty na možné zneužití jejich osobních údajů. Současně svou pozornost věnuje správcům a zpracovatelům osobních údajů tak, aby nakládali s osobními údaji v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Odbor pro styk s veřejností

Úřad pro ochranu osobních údajů přijímá stížnosti a podněty na porušení zákona, v tomto případě nejčastěji zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ale i dalších zákonů jako je zákon č. 480/2004 Sb. o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, ve kterých vystupuje jako orgán dozoru. Zároveň je zákonem o ochraně osobních údajů svěřena Úřadu konzultační činnost, která je významná z hlediska osvěty jak veřejnosti, tak i správců a zpracovatelů osobních údajů, kteří často možnost konzultace využívají, aby jimi prováděné zpracování osobních údajů bylo v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.

Nejvíce obdržených stížností a podnětů v roce 2013 se týkalo provozování kamerových systémů, a to konkrétně kamerových systémů v bytových domech a na pracovišti a umístění kamer na nemovitostech, nejčastěji na rodinných domech.

Co v těchto případech odpovídáme?

Pokud se vlastník či nájemce bytové jednotky domnívá, že mu nainstalovaný kamerový systém zasahuje do soukromí, měl by se v prvé řadě obrátit na subjekt, který kamerový systém nainstaloval, tedy společenství vlastníků jednotek nebo družstvo, a požádat o vysvětlení. V případě, že podané vysvětlení nebude uspokojující, lze následně kontaktovat Úřad. U kamer nainstalovaných u rodinných domů, které např. míří na pozemek souseda, jde dle názoru Úřadu ve většině případů o občanskoprávní záležitost, kterou je v případě nemožnosti se dohodnout se sousedem dle našeho názoru vhodné řešit v rámci soudního řízení. V případě, že je kamerový systém na rodinném domě využíván v souvislosti s podnikatelskou činností, lze se v případě podezření na jeho protiprávnost obrátit na Úřad.

Často se také setkáváme se stížnostmi v oblasti negativních registrů, např. registru dlužníků nebo osob s finančními nebo majetkovými závazky.

Jaké jsou v těchto případech hlavní zásady?

V první řadě je vždy nutné, aby si subjekt údajů zkontroloval, zdali se zveřejněním neshodil např. v rámci podpisu smlouvy o úvěru. Obecně lze doporučit souhlas odvolat, nicméně odvolání souhlasu nemusí být v praxi správcem reflektováno a v takovém případě lze doporučit obrátit se s podnětem na Úřad s doložením např. internetového odkazu, kde je dlužník zveřejněn a případnou korespondencí s provozovatelem negativního registru.

Opakujícím se častým předmětem stížností a podnětů občanů je požadování kopií občanských průkazů a jiných dokumentů, využívání rodných čísel a také stížnosti na zveřejňování osobních údajů obcemi.

Jak je to s kopírováním občanských průkazů?

Je nutné si uvědomit, že občanský průkaz je veřejnou listinou, kterou občan prokazuje skutečnosti zapsané v občanském průkazu. Pořizování kopie občanského průkazu je z tohoto důvodu upraveno v zákoně č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech a obecně lze říci, že pořídit kopii občanského průkazu je možné, pokud s tím občan prokazatelně souhlasil nebo pokud tak stanoví zákon nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána. V případě, že se občan setká s požadavkem na pořízení kopie občanského průkazu, lze doporučit, aby se dotázal, na základě jakého právního titulu je požadováno. V případě pochybností lze doporučit s pořízením kopie občanského průkazu neshodit a záležitost konzultovat s Úřadem.

Kdy je třeba poskytnout rodné číslo?

Rodné číslo je nutné poskytnout zejména v případech stanovených zákonem. V případech pochybností o oprávněnosti požadavku na sdělení rodného čísla lze doporučit dotázat se subjektu, který poskytnutí rodného čísla požaduje na právní titul, který jej opravňuje rodné číslo využívat. V případě pochybností se lze obrátit též na Úřad.

Co říkáme obcím, které zveřejňují údaje svých obyvatel?

Záleží na případě, jelikož nelze a priori konstatovat, že každé zveřejnění osobního údaje obcí je protiprávní. V případě, kdy se člověk setká se skutečností, že jeho osobní údaje byly obcí zveřejněny, vždy by se měl nejdříve obrátit na obec s žádostí o vysvětlení a dle poskytnutých informací obcí zvážit případně další postup.

Často se občané, ale i společnosti zajímají o to, jak může být zaměstnanec kontrolován při vstupu na pracoviště a jak lze evidovat pracovní dobu.

Jaký je pohled Úřadu na tento problém?

Zaměstnavatel je dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, povinen vést docházku pracovní doby zaměstnanců. Dříve byly obvyklé k zaznamenávání pracovní doby tzv. píchačky, nicméně s postupující dobou byly nahrazeny různými elektronickými prostředky, např. elektronickými kartami nebo nejnověji jsou využívány systémy využívající otisky prstů. Obavy zaměstnanců naplňují především posledně zmíněné systémy využívající otisky prstů, tj. jedinečné obrazce umožňující identifikovat člověka. V případě, že je využíván takový systém, který převede otisk prstu do číselné podoby a dále pracuje už s tímto údajem a nikoli otiskem prstů jako takovým, nelze takový systém z pohledu zákona o ochraně osobních údajů a priori označit jako protiprávní. Více se lze dozvědět ve stanovisku, které k této problematice Úřad vydal. Stanovisko je dostupné na http://www.uouu.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=9709.

Zaměstnancům v případě pochybností o systému, který využívá jejich zaměstnavatel, doporučujeme, aby se zaměstnavatele dotázali, resp. požádali o vysvětlení. Pokud budou i přes poskytnuté vysvětlení pochyby přetrvávat, aby celou záležitost zkonžtovali s pracovníky Úřadu.

A ještě jsou dva už značně stabilně se vyskytující dotazy, které se týkají zveřejňování osobních údajů na internetu a zasílání obchodních sdělení.

Tedy alespoň ve stručnosti:

- většina zveřejnění na internetu je v souladu s právem;
- některé případy nespádají do působnosti Úřadu a dotčená osoba se musí bránit např. výzvou provozovateli internetových stránek, aby údaje stáhl, a v krajním případě je nutné se obrátit na soud;
- v případě, že dochází ke zveřejnění osobních údajů v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, věnuje se Úřad takovým případům v rámci kontrolní či správní činnosti.

Rozesílání obchodních sdělení reguluje zákon o některých službách informační společnosti. Je nutné zmínit, že tento zákon limituje šíření obchodních sdělení elektronickými prostředky. Lze tak činit zejména se souhlasem držitele elektronického kontaktu, nejčastěji e-mailu. Důležité je též vědět, že pokud využijete služby e-shopu k zakoupení výrobku či služby, může tento e-shop využít elektronický kontakt k šíření obchodních sdělení týkajících se jeho vlastních obdobných výrobků nebo služeb, pokud takové šíření neodmítnete.

Z nejnovejši se opakujících dotazů je zřejmá nejistota správců při zpracování osobních údajů, k němuž dochází v oblasti zakládání a provozu interních protikorupčních linek. Jedná se o tzv. whistleblowing - možnost upozornit v rámci společnosti na nekalé, nezákonné nebo neetické praktiky na pracovišti, které se dějí s velkou pravděpodobností se souhlasem nadřízeného. K této problematice pořádal Úřad kulatý stůl za účasti společností poskytujících služby spojené s tzv. whistleblowingem.

Vzhledem k tomu, že každý člověk (nejen občan České republiky) má právo podat stížnost v případě, kdy je jeho soukromí narušeno v souvislosti se zpracováním osobních údajů, nebo je s jeho osobními údaji nakládáno v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů, uvádíme postup podání stížnosti.

Všechna používaná označení – **stížnost**, **podnět**, **dotaz** lze jedním slovem **označit jako podání**.

V případě, že se kdokoli domnívá nebo má podezření, že došlo například k neoprávněnému zpracování osobních údajů, nebo k jejich zneužití, může se obrátit na Úřad. Tedy podá stížnost na jednání, které svým obsahem může být v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů. Podání se na Úřadu, v odboru pro styk s veřejností, posuzuje dle obsahu, nikoli podle toho, jak je označeno, není tudíž rozhodné, zdali jej nadepíšete jako podnět či stížnost.

Každé podání, které Úřad obdrží, musí být správně zaevidováno.

Kromě podání doručených poštou či elektronickými prostředky (e-mailem, datovou schránkou) jsou evidována i osobně doručená podání (stížnosti) či jsou posuzována upozornění získaná z veřejných zdrojů (médií).

Každé podání je postoupeno kompetentnímu útvaru Úřadu, kterému přísluší, aby ho vyřídil.

Nejčastěji však podání zůstávají v odboru pro styk s veřejností. Po přidělení stížnosti či dotazu je určený pracovník posoudí a přistupuje k vyřízení, případně ještě problematiku konzultuje s jiným útvarům Úřadu

Ve stížnosti je potřeba vždy popsat skutečnosti, na jejichž základě se stěžovatel domnívá, že jeho práva byla porušena. Důležité je také přiložit jakékoliv dokumenty, či jiné písemnosti, které má stěžovatel k dispozici a jimiž může své tvrzení doložit. Není výjimkou, že se při posuzování stížnosti zjistí, že není řádně doložena, ačkoli z obsahu podání vyplývá, že stěžovatel má např. další dokumenty vztahující se k dané věci k dispozici. Proto lze doporučit vždy zaslat se stížností i všechny relevantní dokumenty, např. korespondenci se správcem osobních údajů, aby mohla být stížnost komplexně a efektivně posouzena a vyřešena a stěžovatel nemusel být vyzván k jejímu doplnění, což samozřejmě řešení případu často zbytečně prodlužuje.

Je také potřeba uvést kontaktní údaje pro eventuální další komunikaci v průběhu vyřizování stížnosti a pro odeslání zprávy o posouzení stížnosti. Stížnost lze podat i anonymně, což je většinou využíváno v pracovněprávních vztazích, kdy se zaměstnanci obávají své jméno uvést. V případě, že je shledáno, že skutečnosti obsažené v anonymní stížnosti svědčí o porušení zákona o ochraně osobních údajů, tak se Úřad stížností dále zabývá.

Ne vždy musí být jediným řešením přímé kontaktování Úřadu. Pro běžné, často se vyskytující případy, je vhodné využít sekci „Často kladené otázky“, která je součástí webových stránek Úřadu, a pokusit se v ní nalézt odpověď, a to i např. na určité jednání správce (např. když vyžaduje sdělení rodného čísla nebo pořízení kopie občanského průkazu). Odpověď je tak zjištěna téměř okamžitě bez nutnosti čekání na písemnou odpověď Úřadu. Sekci „Často kladené otázky“ naleznete na <http://www.uoou.cz/casto-kladene-otazky/ds-2619/p1=2619>. Ale také je možné v horní kolonce „hledaný výraz“ zadat např. „občanský průkaz“ a v okamžiku se objeví nabídka všech dokumentů zpracovaných Úřadem, aby tazatel dostal vyčerpávající přehled o tématu, které ho zajímá.

V případě, že z posouzení stížnosti vyplyne, či se potvrdí podezření na porušení zákona o ochraně osobních údajů, je předána inspektorátům, aby některý ze sedmi inspektorů provedl kontrolu, z níž by vyplynulo, zda popisovaná situace skutečně znamenala porušení zákona o ochraně osobních údajů.

Pokud je však podezření z porušení zákona o ochraně osobních údajů důvodné a relevantně doložené, je postoupeno odboru správních činností k zahájení správního řízení.

Stížnosti, které nespádají do působnosti Úřadu, jsou tam, kde je to možné, postupovány jiným správním úřadům, např. Státnímu úřadu inspekce práce.

Lze se setkat i s případy, kdy se lidé na Úřad obracují i v ryze občanskoprávních záležitostech např. s problémy v sousedských sporech. V takových případech v odpovědi stěžovateli doporučíme, aby se obrátil na příslušný soud. Ani v trestních věcech nepřísluší Úřadu rozhodovat.

Pokud z přijaté stížnosti nevyplývají skutečnosti, které by vedly k podezření na porušení zákona o ochraně osobních údajů, je o tom stěžovatel v zákonné třicetidenní lhůtě informován prostřednictvím dopisu nebo elektronickou poštou. Součástí takového sdělení je i právní kvalifikace, vysvětlení a odůvodnění. Často je také doporučeno, jak postupovat dále.

Pro ujasnění a zpřehlednění činností Úřadu ve věci přijímání a vyřizování stížností a konzultací předkládáme část z tabulky „Úřad v číslech 2013“ uvedené ve výroční zprávě za rok 2013, kde jsou uvedeny jak stížnosti a podněty, tak i dotazy a konzultace.

Dotazy a konzultace	dotazy ČR	2994
	zahraničí	15
	konzultace	3013
	státní správě	126
	samosprávě	195
	právníckým osobám	532
	fyzickým osobám podnikajícím	298
	fyzickým osobám	1863
	z celkového počtu konzultací	
	osobní	235
	písemné	2778
Podání a stížnosti	přijaté podněty dle zákona č. 101/2000 Sb.	1336
	stížnosti předané ke kontrole nebo správnímu řízení	139

Ačkoli největší penzum konzultační činnosti odboru pro styk s veřejností spočívá v práci s písemnými podáními, nelze opominout ani poskytování telefonických a osobních konzultací, které může využít také prakticky každý. Telefonickou konzultaci lze uskutečnit na tel. čísle 234 665 555.

Osobní konzultaci je možné vést v prostorách Úřadu v pracovní době, tj. ve všední den od 7:30 do 16:15 a v pátek do 15:00. V uvedenou dobu lze využít i možnosti telefonických konzultací. Lze říci, že Úřad je otevřeným úřadem. Svědčí o tom i kladné reakce občanů, kteří ne vždy jsou zvyklí na osobní přístup a individuální řešení svých záležitostí.

Co říci na závěr?

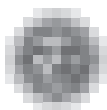
Vždy je lepší požáru předcházet, než jej následně hasit, a to platí i v případě osobních údajů, resp. jejich ochrany. Poskytujte tedy osobní údaje pouze tam, kde je to nutné, respektive tam, kde to stanovují zákony. V případě pochybností se nebojte zeptat, proč v daném případě musíte své osobní údaje poskytnout. V žádném případě však neposkytujte své osobní údaje např. anonymně vystupujícím osobám přes e-mail nebo nedůvěryhodným osobám, u nichž si nejste jisti, zdali opravdu jsou zástupci subjektu, za který údajně vystupují.

Věnujte také pozornost čtení smluv. Pečlivě si přečtěte i pasáže týkající se ochrany osobních údajů, které jsou většinou psány miniaturními písmeny. Právě v těchto případech lidé často podcení řádné seznámení se s obsahem smlouvy a svým podpisem často odsouhlasí další možná využití svých osobních údajů, o něž ve skutečnosti ale nestojí.

JUDr. Jiří Žůrek
ředitel odboru pro styk s veřejností
Úřadu pro ochranu osobních údajů

Poskytování konzultací

Už sedmý rok se jako vedoucí oddělení stížností a konzultací podepisuji pod odpovědi svých kolegů i odpovědi své v rámci konzultační činnosti Úřadu. Nejsou to ovšem jen písemné dotazy zasílané prostřednictvím elektronické nebo klasické pošty. Každý den ovšem odpo-

vidají moji kolegové i já na řadu dotazů telefonických a také se věnujeme osobním konzultacím, které jsou využívány jak správci osobních údajů k jejich zákonem stanoveným povinnostem, tak i lidmi, kteří se domnívají, že v jejich případě dochází k porušování zákona o ochraně osobních údajů. I v rámci osobní konzultace může být přijat podnět nebo stížnost na porušení zákona o ochraně osobních údajů, a to prostřednictvím podatelny.

Osobní údaje jsou používány prakticky v každém oboru lidské činnosti. Kladeny nám jsou proto otázky nanejvýš různorodé, což činí tuto práci obtížnou, současně ale velmi zajímavou. Vyžaduje to ovšem širokou i dosti rychlou orientaci ve stále se měnícím právním řádu. Aktuálně je třeba uvažovat např. nad dopadem ustanovení nového občanského zákoníku na ochranu osobních údajů. Týká se to např. nové úpravy pro zachycení a šíření podoby člověka nebo podmínek pro zpracování osobních údajů členů spolku s ohledem na ustanovení upravující činnost spolku v občanském zákoníku.

Pokud jde o šíření podoby, jsme toho názoru, že by měl každý vážit, v jaké situaci k pořízení či šíření záznamu své podoby dává svolení a být si vědom toho, že v některých situacích, např. při veřejném vystoupení v záležitosti veřejného zájmu jeho svolení není třeba.

Ve věci zpracování osobních údajů členů spolku jde o to, že nový občanský zákoník upravuje vedení seznamu členů spolku a možnosti jeho zpřístupňování na základě stanov nebo i zveřejňování se souhlasem těch členů, kteří k tomu dají souhlas, nebo neúplného seznamu, s neuvedením těch členů, kteří souhlas ke zveřejnění nedají.

Dostáváme však i mnoho dotazů, které se zpracování osobních údajů a působnosti Úřadu netýkají. Nemůžeme však působit jako „všeobecná právní poradna“, protože ani zákon nás k tomu neopravňuje, avšak tam, kde jde o problém týkající se ochrany soukromí, snaží se odborní pracovníci oddělení dát radu nebo doporučení, např. odkazem na příslušná ustanovení občanského zákoníku pro řešení problému v rovině občanskoprávní, ale i v jiných oblastech práva.

Pokud jde o témata, ta nejfrekventovanější v naší agendě jsou uvedena v předcházejícím příspěvku ředitele odboru. Doplním jen ještě dotazy na podmínky při provozování e-shopů a aplikace výjimky z oznamovací povinnosti při zpracování osobních údajů, kterého je třeba k uplatnění práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona.

V případě e-shopů se na internetu někdy objevují názory, že e-shop má oznamovací povinnost podle zákona o ochraně osobních údajů vždy. I na e-shop však lze aplikovat výjimku z oznamovací povinnosti, pokud zpracovává osobní údaje zákazníků např. pouze za účelem a v rozsahu nezbytném k plnění uzavřené kupní smlouvy.

Často je třeba objasňovat podmínky pro zpracování osobních údajů bez souhlasu subjektu údajů podle zákonem stanovených výjimek, zejména zda a kdy je to nezbytné pro ochranu jiných práv (např. u kamerových systémů), i problematiku registrů vedených podle zvláštních zákonů orgány státní správy, zejména v případech, kdy tyto zákony stanoví zveřejňování osobních údajů vnímané jako nepřiměřený zásah do soukromí, např. v insolvenčním rejstříku.

Četnou oblastí jsou též otázky spojené se zpracováním osobních údajů v pracovněprávních vztazích. K nejčastěji kladeným otázkám patří, zdali může zaměstnavatel pořizovat kopii občanského průkazu zaměstnance. A tady platí, že pro takové jednání zaměstnavatele nelze najít právní důvod.

Okrajově se ale vyskytují i otázky dosti kuriózní, např. zda je pravda, že bylo schváleno a bude uvedeno do běžné praxe nařízení, že od 3. května 2014 musí být všechna narozená miminka očipována a toto nařízení by mělo platit pro celou EU. Jedinec by pak měl být od svého narození sledován přes satelit s přesností na pět metrů. Mohli jsme bohudík odpovědět, že to pravda není.

S rozvojem a používáním nových technologií ale přicházejí už dnes reálné, nové a stále sofistikovanější problémy, na které je třeba hledat adekvátní odpovědi a hledat jejich řešení. Nejde již jen o výklad základních pojmů, i když i takové otázky přicházejí, často ale ve složitějších situacích.

Kde mohou být kamery a jak lze použít záznam? Lze sledovací systém použít ke sledování lidí v té či oné situaci, v tom či onom prostředí, k účelu, který je možná jen zdánlivě legitimní? Tady musím odkázat na zvláštní rubriku v naší „Poradně“ umístěné na titulní stránce webových stránek Úřadu (www.uoou.cz), která byla speciálně zřízena právě pro častou frekvenci dotazů na používání kamerových systémů a patří trvale k nejnavštěvovanějším. Je nám jasné, že nás čekají stále nové situace, nové výzvy a nové otázky.

V kolektivu z poloviny zkušených, z poloviny nových mladých zaměstnanců oddělení nicméně doufám v nacházení správných odpovědí na dotazy, které se na nás každý den z desek paní asistentky i z telefonních aparátů valí.

*Mgr. Ladislav Hejlík
vedoucí oddělení stížností a konzultací
Úřadu pro ochranu osobních údajů*

Nevyžádaná obchodní sdělení

Působnost Úřadu v oblasti zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů je sice hlavní, nikoli však jedinou oblastí, kde je ze strany Úřadu vykonáván dozor a s tím spojená konzultační a poradenská činnost. Neméně početnou, co do počtu obdržených stížností, je oblast nevyžádaných obchodních sdělení (NOS), která jsou veřejností vnímána jako spam. Problematiku zasílání obchodních sdělení upravuje zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů, a dohledem nad dodržováním tohoto zákona byl pověřen Úřad. Tento zákon upravuje podmínky pouze pro zasílání obchodních sdělení a nevztahuje se tak na veškeré nevyžádané (nechtěné) zprávy, které adresát obdrží. Lze říci, že spam je širší a obecnější výraz pro nevyžádané zprávy, přičemž obchodní sdělení tvoří pouze jeho část (jakousi podskupinu).

Aby zpráva elektronické pošty, která Vám byla doručena do Vaší e-mailové schránky, případně Vám byla doručena prostřednictvím sms zprávy, byla obchodním sdělením, musí splňovat definici dle § 2 písm. f) zákona č. 480/2004 Sb., podle kterého se obchodním sdělením rozumí všechny formy sdělení, včetně reklamy a vybízení k návštěvě internetových stránek, určeného k přímé či nepřímé podpoře zboží či služeb nebo image podniku osoby, která je podnikatelem nebo vykonává regulovanou činnost. Pokud tedy tyto zákonné znaky nejsou naplněny, tak se o obchodní sdělení nejedná.

V případě, kdy adresát obdrží zprávu, která je dle jeho názoru nevyžádaným obchodním sdělením, lze se v takovém případě obrátit se stížností na Úřad. Úřad má za účelem podání stížností na šíření nevyžádaných obchodních sdělení vytvořen formulář, který je k dispozici na webových stránkách <http://www.uoou.cz/formular-stiznosti-jak-podat-stiznost-na-nevyzadana-obchodni-sdeleni/ds-1501/p1=1501>. Součástí formuláře pro podání stížnosti na šíření nevyžádaných obchodních sdělení jsou veškeré náležitosti, které jsou pro řádné posouzení věci vyžadovány a jako takové jsou z pohledu Úřadu nezbytné pro případné kontrolní či správní řízení.

V této souvislosti bych ráda upozornila na důležitou skutečnost. Zpráva, která je ze strany adresáta obchodního sdělení Úřadu pouze přeposlána (nejčastěji formou „Předat dál“), tedy stížnost není podána prostřednictvím příslušného formuláře, neobsahuje údaje ne-

zbytné k řádnému prověření věci. Takovéto podání totiž nesplňuje kritéria, na jejichž základě by mohl být ze strany Úřadu zjištěn jeho odesílatel, jelikož součástí takového podání není v naprosté většině případů tzv. hlavička neboli zdrojový kód zprávy. Podatelé stížností se totiž často mylně domnívají, že pokud stížnost obsahuje informace „Od“, „Datum“ „Komu“ a „Předmět“, je dostačující. Nicméně z informací obsažených v hlavičce (zdrojovém kódu) lze zjistit nejen odesílatele obchodního sdělení, ale i další důkazy svědčící právě o zaslání e-mailové zprávy, které jsou pak následně využitelné v rámci prováděného řízení.

V kontextu výše uvedeného bych tedy ty adresáty obchodních sdělení, kteří se rozhodnou využít možnosti řešení zaslání nevyžádaných obchodních sdělení prostřednictvím Úřadu, odkázala právě na výše uvedený formulář nevyžádaných obchodních sdělení. Pro usnadnění vyplnění formuláře jsou jeho součástí též nápovědy zpracované v přehledné formě tak, aby vyplnění a odeslání formuláře bylo pro podatele uživatelsky nenáročné a časově přijatelné.

Závěrem lze říci, že nevyžádaná obchodní sdělení jsou jistým fenoménem dnešní internetové doby. Téměř každý z nás se již s nevyžádaným obchodním sdělením v nějaké formě setkal. Z výrazně narůstajícího počtu stížností na šíření nevyžádaných obchodních sdělení je zřejmé, že z pohledu veřejnosti je tato problematika považována za poměrně značně obtěžující. Pro zajímavost lze uvést, že do 24. dubna 2014 bylo podáno 2860 stížností na šíření nevyžádaných obchodních sdělení, přičemž takové množství stížností bylo podáno za celý rok 2010.

Pro úplnost bych ráda zmínila, že řešením stížností na nevyžádaná obchodní sdělení je v Úřadu pověřen především Inspektorát 4, a to od samotné evidence a příjmu stížností přes jejich analýzu a následné vyřízení. Denně je podáno cca 100 stížností, řeší se telefonické a e-mailové dotazy, v případě žádosti probíhají i osobní konzultace.

V případě jakýchkoli dalších nejasností problematiky nevyžádaných obchodních sdělení bych čtenáře odkázala na webové stránky Úřadu (rubrika Nevyžádaná obchodní sdělení), kde je tato oblast přehledně zpracována. Zejména bych doporučila rubriku Často kladené otázky k zákonu č. 480/2004 Sb., které jsou k dispozici na <http://www.uouu.cz/casto-kladene-otazky-k-zakonu-c-480-2004-sb/ds-1507/archiv=0&p1=1493>, kde jsou zpracovány nejčastější dotazy ve vztahu k podmínkám pro zaslání obchodních sdělení.

Mgr. Alexandra Bradnová
ředitelka inspektorátu 4
Úřadu pro ochranu osobních údajů

III. ÚSMĚVNÉ ZAMYŠLENÍ NA ZÁVĚR

Jiný kraj, jiný mrav

Prahu ještě bičovaly deště se sněhem a z chodníků jen pozvolna odtávalo náledí. Tady, stovky kilometrů jižněji, už ale příjemně hrálo slunce a zahrada přeměněná na kavárnu byla prosáklá nejrůznějšími vůněmi právě vyrašených květů. Trávit v ní pracovní dobu ovšem nemusí být na první pohled nejvhodnější. Nicméně, nepohostit návštěvu, významného lokálního představitele, který za mnou vážil dlouhou cestu do hlavního města onoho státu, by bylo neodpuštělným faux pas. Stejně tak bylo nemyslitelné, že by se jakýkoli tamní muž hod-

ný toho označení, natož pak akreditovaný expert, jakým jsem byl tehdy já, snížil k čemusi natolik nízkému jako je vaření kávy. Přesun ze stále ještě provizorního pracoviště do kavárny proto byl jediným přijatelným řešením.

Kvůli relaxaci jsme zde ovšem neseseděli. „V našem kraji se rozmohla nějaká drobná kriminalita a policie to tam teď vezme pořádně do ruky,“ potáhl z mohutné cigarety již letitý, ale stále ještě podivuhodně štíhlý pán sedící v křesílku naproti mně. „Potřeboval bych k tomu ale založit takovou veřejně přístupnou databázi potrestaných osob se jmény a fotkami. Byla by na internetu a taky bysme dělali vývěsy v jednotlivých obcích,“ prudce vyfoukl k mému obličejí oblak nezvykle ostře čpějícího dýmu.

„A máte na to nějaký zvláštní zákon?“ vyrazil jsem ze sebe vši silou, abych se ubránil potupnému kašli.

„Asi ne, ale právě o tom bych se chtěl s váma poradit.“ Muž na mne vyzývavě upřel svůj ostře pronikavý pohled a dopřál si další robustní doušek cigarety.

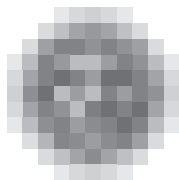
Co nejrychleji jsem napěchoval plíce vzduchem. Naštěstí se mi to podařilo těsně předtím, než mne uchvátil další nikotinový mrak. Teď ale bylo nutno vydržet s dechem, až dokud se nerozplyne.

A tak jsem se zvolna rozhovořil. O ochraně subjektů údajů, nepřístupnosti dvojího trestání. Dokonce jsem se zmínil i o nezamýšlených, mnohdy ale tragických důsledcích takového jednání. Pak ale byly moje plíce prázdné. Pro závěr, že zveřejňování údajů o pachatelích drobné trestné činnosti je v zásadě nežádoucí, mi už dech nestačil. Nicméně, vzduch opět opanovaly vůně jara a navíc se ke slovu nyní měl můj společník.

„Jo..., právě tak,“ rozvázně přikývl. „U nás lidí vždycky vědí, kdo je pachatel. A taky chtějí, aby byl nějak potrestanej. Kdyby mu ale mělo něco projít, třeba klidně i...“ sáhl si velmi srozumitelným pohybem ke krku a mile se na mne pousmál: „Takový zveřejnění bude ty vaše subjekty údajů, jak jste říkal, chránit.“

V ten okamžik jsem se nad svými středoevropskými zkušenostmi opravdu musel pořádně zamyslet ...

JUDr. Jiří Maštalka
právní odbor
Úřadu pro ochranu osobních údajů

**úřad
pro ochranu
osobních
údajů**

VYDÁVÁ ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

EDITOR: PHDR. HANA ŠTĚPÁNKOVÁ

REDAKTOR: MILUŠE NEJEDLÁ

GRAFICKÁ ÚPRAVA: MILOSLAV ŽÁČEK

ADRESA REDAKCE: ÚOOÚ, PPLK. SOCHORA 27, PRAHA 7, 170 00

TELEFON: 234 665 286, FAX: 234 665 505

E-MAIL: POSTA@UOOU.CZ | INTERNETOVÁ ADRESA: WWW.UOOU.CZ

PERIODIKUM JE ZAPSÁNO V EVIDENCI PERIODICKÉHO TISKU POD ČÍSLEM MK ČR E 10548

© ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

DÁNO DO TISKU 18. 6. 2014